

CM4-02 Suitcase in Airport - קנין: קבלת שמירה

Bava Kamma (Mishnah 79a)

נתנו לבכורות בנו — If [the robber] gave [the stolen animal] to a Kohen for the redemption of his firstborn son, או לבעל חוב — or to a creditor; לשומר חנם — to an unpaid *shomer*, לשואל — to a borrower, לנושא שכר — to a paid *shomer*, ולשוכר — or to a renter, והיה מושכו ומת — and he [i.e. the Kohen, the *shomer*, etc.] was in the process of pulling [the animal] out of the owner's domain and it died while still in the owner's domain, פטור — [the robber] is exempt. הגביהו — If, however, he [i.e. the Kohen, the *shomer*, etc.] lifted it while it was still in the owner's domain, או שהוציאו מרשות הבעלים — or he took it out of the owner's domain, ומת — and then it died, after he had performed the *kinyan* to it, חייב — [the robber] is liable.

Bava Kamma (Gemara 79a)

אמימר — Ameimar inquired: תיקנו משיכה בשומרים או לא — Did [the Sages] institute *meshichah* as a method of acquisition with respect to *shomerim*, or not?

The Gemara offers a resolution:

אמר רב יימר — Rav Yeimar said: תא שמע — Come, learn a proof from our Mishnah: נתנו לבכורות בנו — If [the robber] gave [the stolen animal] to a Kohen for the redemption of his firstborn son,... פטור — [the robber] is exempt. מאי לאו שומר — Now does not the Mishnah mean that the *shomer* pulled it out upon the instruction of the thief, and thus rendered the thief liable for the act committed on his behalf? — And thus learn from this Mishnah that they instituted *meshichah* as a method of acquisition with respect to *shomerim*!...

The Gemara corroborates this resolution:

אמר רבי אלעזר — R' Elazar said: פירשתי משיכה בלקוחות — It was stated likewise: — In the manner that [the Sages] instituted *meshichah* as a method of acquisition in cases of purchasers, כך תיקנו משיכה בשומרים — so they instituted *meshichah* as a method of acquisition in cases of *shomerim*.

Bava Metzia (99a)

אמר רב הונא — Rav Huna said: השואל קרדום מחבירו — Regarding one who borrows a hatchet from his fellow for a particular period of time — בקע בו קנאו — once he chops wood with it, he acquires it, לא בקע בו לא קנאו — but so long as he has not chopped wood with it, he has not yet acquired it.

The Gemara clarifies Rav Huna's ruling:

אם — Regarding what legal consequence is the above distinction made? — If we say that it was made regarding the borrower's assumption of responsibility for unavoidable mishaps, for there the borrower is subject to liability from the time of borrowing? — Rather, Rava Huna's distinction was made regarding the lender's right of retraction, as follows: בקע בו — Once [the borrower] chops wood with [the hatchet], לא מצי הדר ביה משאיל — the lender cannot renege on [his agreement] to lend the tool for the stipulated period of time. — But so long as [the borrower] has not chopped wood with it, מצי משאיל הדר ביה — the lender can renege on [his agreement].

The Gemara cites another opposing view:

אמר רבי אלעזר — And [Rav Huna's position] conflicts with that of R' Elazar, — דאמר רבי אלעזר — In the manner that [the Sages] instituted *meshichah* as a method of acquisition in cases of purchasers, כך תיקנו משיכה בשומרים — so they instituted *meshichah* as a method of acquisition in cases of *shomerim*.

אם שמירה צריך קנין

תוס' (ב"מ צט.) - לא להתחייב באונסין קאמר דהא שומר חנם בלא משיכה חייב בפשיעה כדאמרין פרק האומנין (פ:) דהנח לפני שומר חנם.

רא"ש - וסברא גדולה לחלק בין חזרה לחיוב אונסין. דלענין חזרה ברשות הבעלים קיימא כל זמן שלא עסק בה השומר דבר הקונה במקח וממכר. אבל לענין חיוב אונסין מיד שסלק בעל הבהמה שמירתה מעליה מדעת השומר קמה לה ברשות השומר לשומרה.

רמב"ם (הל' שכירות ב, ח) - כדרך שתקנו חכמים משיכה בלקוחות, כך תקנו משיכה בשומרין. האומר לחבירו שומר לי זה ואמר לו הנח לפני הרי זה שומר חנם.

מגיד משנה - פירוש, שאם היה משאיל חפץ לחבירו כיון שמשך השואל החפץ אין המשאיל יכול לחזור בו וכן בנושא שכו. וכן שמתחייב השומר באונסין משעת משיכה ולא קודם... וכתב הרשב"א ז"ל וא"ת ובמאי מיחייב והא אמרינן כדרך שתקנו משיכה בלקוחות כך תקנו משיכה בשומרין, יראה לי דהניח לפניו בסמטא ובתוך ארבע אמותיו.

שלחן ערוך (רצא, ה) - ויש מי שאומר שהשומר הזה מיד כשקבל עליו לשומר או שאמר הנח לפני ונסתלקו הבעלים משמירה חייב עליו אם פשע אף על פי שלא משך. ויש מי שאומר שאינו חייב עד שימשוך ובמקום שמשכה קונה. ש"ך - כן כתב [כדעה הב'] רש"י פ' מרובה, ורמב"ם... וכן נראה עיקר.

הליכה בדרך

שלחן ערוך (רצא, ב על פי תשובות הרא"ש) - מי שהיה מהלך בדרך ואמר לו חבירו הולך עמך אלו המנעלים ואמר לו הניחם כאן על החמור והניחם שם ולא קבלם הנפקד בידו אלא כמו שהניחם המפקד על החמור כך הולכים ולא קשרם והלך לו מן הצד להסך רגליו והניח החמור על אם הדרך ונאבדו המנעלים הוי שומר חנם והוה ליה פושע וחייב לשלם.

סמ"ע - אפילו אמר לו בשוק הנח סתם דלא הוה ליה דין שומר חנם דאיכא למימר דכוונתו היה הנח ונטור לך, ודוקא כשהלך זה בדרך והמפקד נשאר פה דבזה ודאי כשאמר לו הנח זה על החמור דעתו היה לשומרם, דאם לא כן מי ישמרם כיון דבעל המנעלים ישאר פה.

נתיבות - זהו מתשובות הרא"ש, ואזיל לשיטתו דסבירא ליה בסעיף ה' דלא בעי משיכה, אבל למאן דסבירא ליה דשומר בעי משיכה הלא אין כאן קנין דהא משוך בהמה וקני כלים שעליה אינו קונה, וגם מטעם חצר אינו קונה דחצר מהלכת הוא. ותימיה על המחבר והרב שסתמו כאן. לכן נראה דבכאן כולי עלמא מודו דחייב לשלם דדוקא במקום שאין עושה מעשה בגוף החפץ רק שפשע בשמירה שלא שמר ביתו דבזה איש אחר שלא קיבל שמירה אינו חייב... אבל אם עשה מעשה בגוף החפץ כגון שראובן נטל כלי מבית שמעון והניח באם הדרך במקום שאין משתמר ודאי דחייב אפילו לא עשה קנין... והכא נמי שהולכו ממקום המשתמר והניחו במקום שאינו משתמר לגמרי הוי כמויק בידים וחייב.

מחנה אפרים (שומרים ז, וכן מובא בחידושי רבי עקיבא איגר) - נראה דהרא"ש ז"ל לפי שיטתו אמרה דסבירא ליה דהשומר מתחייב בלי משיכה... אם לא דהיה על החמור כליו של בעל החמור כגון שק וכיוצא והניחו תוך הכלי דאז מהני.

משפט שלמה (ח"ד לא) - מדין קנין ד' אמות א"א לומר שקנאה כיון שמונחת בסרטיא ופלטיא בתחנה מרכזית מקום הילוך הרבים, וקיי"ל שאין ד' אמות קונות אלא בסימטא או בצידי רשות הרבים שאין הרבים דוחקים בחפץ, כנפסק בשלחן ערוך (רמג, כב). ואף לשיטת הנתיבות שחייבו מדין מאבד בידים הכא לא שייך לומר כך דשאני התם שהולך בעל החמור את המנעלים בידים למקום אבוד אבל הכא שלא עשה שמעון שום מעשה והמזוודה נשארה במקומה כאשר נתנה שם ראובן בכה"ג לכ"ע לא הוי אלא פושע בעלמא ולא מזיק.

אמרי יעקב עמ' רכב מציין הדברי מלכאל (ה, רטו) במשרת שפשע שחייב אף על פי שלא קנה החפץ משום שקבל שכרו.

A car does acquire as chatzer because it is kafus. The only way out is if he didn't mean shemirah, but here where he knew that the owner couldn't stay we should say that it's obvious shemirah.